

Sygn. akt VIII Ka 370/ 13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 lipca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Dariusz Niezabitowski

Sędziowie SSO Wiesław Oksiuta – spr.

Del. SSR Beata Maria Wołosik

Protokolant Aneta Chardziejko

przy udziale Prokuratora Ewy Minor Olszewskiej

po rozpoznaniu w dniu 2 lipca 2013 roku

sprawy A. W.

oskarżonego o czyn z art. 229 § 1 kk w zw. z art. 229 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku

z dnia 18 lutego 2013 roku sygn. akt XV K 42/ 13

I. Zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że w punkcie II części dyspozytywnej wyroku przyjmuje art. 67 § 3 kk za podstawę prawną rozstrzygnięcia o świadczeniu pieniężnym.

II. W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy.

III. Zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

A. W.został oskarżony o to, że dnia 21 października 2012 r. w (...)przy ul. (...), obiecał udzielenia korzyści majątkowej przeprowadzającym interwencję funkcjonariuszom Policji – sierż. szt. M. K., sierż. szt. T. C.i st. sierż. A. J.w zamian za odstąpienie przez nich od czynności służbowej, tj. sporządzenia wniosku do sądu o ukaranie w związku z odmową przyjęcia mandatu karnego kredytowanego, przy czym czyn ten stanowi przypadek mniejszej wagi, tj. o czyn z art. 229§1 k.k. w zw. z art. 229§2 k.k.

Sąd Rejonowy w Białymstoku wyrokiem z dnia 18 lutego 2013 roku w sprawie o sygn. akt XV K 42/13 na podstawie art. 66§1 i 2 k.k., art. 67§1 k.k. warunkowo umorzył postępowanie karne wobec oskarżonego A. W. na okres próby wynoszący 1 (jeden) rok.

Na podstawie art. 67§1 k.k. orzekł od oskarżonego świadczenie pieniężne w kwocie 100 (sto) złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

Pobrał od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 60 (sześćdziesięciu) zł tytułem opłaty i obciążył go pozostałymi kosztami sądowymi w kwocie 90 (dziewięćdziesięciu) zł.

Powyższy wyrok, na podstawie art. 425§1 i 2 k.p.k. i art. 444 k.p.k. w całości na niekorzyść oskarżonego A. W., zaskarżył prokurator.

Na podstawie art. 427§1 i 2 k.p.k., art. 438 pkt 2 k.p.k., art. 438 pkt 3 k.p.k. wyrokowi temu zarzucił:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść polegający na błędnym przyjęciu, iż wina i społeczna szkodliwość czynu jakiego dopuścił się oskarżony nie są znaczne, co stanowiło podstawę do warunkowego umorzenia postępowania karnego wobec A. W., podczas gdy ocena zebranych dowodów, zwłaszcza zaś fakt, iż oskarżony swoim zachowaniem naruszył tak istotne dobro prawne jak prawidłowość sprawowania funkcji publicznych, prowadzi do wniosku, że zarówno społeczna szkodliwość czynu, jak i stopień zawinienia są znaczne, a tym samym brak jest przesłanek zastosowania instytucji warunkowego umorzenia postępowania wobec oskarżonego.

2. obrazę przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 67§3 k.k., poprzez nie powołanie tego przepisu, a wskazanie jako podstawy świadczenia pieniężnego orzeczonego wobec oskarżonego art. 67§1 k.k.

Wskazując na powyższe, na podstawie art. 437§1 i 2 k.p.k. wniósł o uchylenie powyższego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, zaś w przypadku nie podzielenia argumentów przemawiających za uchyleniem wyroku zmianę zaskarżonego wyroku przez powołanie jako podstawy orzeczenia wobec oskarżonego świadczenia pieniężnego art. 67§3 k.k.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora jest zasadna jedynie w zakresie w jakim wskazuje na naruszenie prawa materialnego tj. art. 67§3 k.k. i postuluje zmianę podstawy prawnej orzeczenia od oskarżonego A. W. świadczenia pieniężnego. Natomiast drugi z zarzutów sformułowanych w złożonym środku odwoławczym nie zyskał aprobaty Sądu Okręgowego.

Na wstępie wskazać należy, że nie budzi zastrzeżeń Sądu Okręgowego ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz poczynione przez Sąd Rejonowy na jej podstawie ustalenia faktyczne w zakresie sprawstwa tego oskarżonego odnośnie zarzucanego mu czynu. Powyższe nie było również kwestionowane przez rzecznika oskarżenia, stąd niecelowym jest szersze odnoszenie się do tej kwestii.

Przechodząc zatem do treści wniesionego środka odwoławczego zauważyć należy, że jego przedmiotem, poza zarzutem obrazę prawa materialnego w zakresie podstawy prawnej orzeczenia o świadczeniu pieniężnym, jest również zasadność zastosowania wobec oskarżonego A. W. instytucji warunkowego umorzenia postępowania. Stąd to zagadnienie należało uczynić przedmiotem rozważań w pierwszej kolejności.

I tak, zdaniem Sądu Okręgowego, nie można mieć również żadnych zastrzeżeń do dokonanej przez Sąd I instancji, a kwestionowanej przez apelującego, oceny społecznej szkodliwości czynu popełnionego przez A. W. oraz jego winy jako nieznaczných, czego konsekwencją było warunkowe umorzenie wobec niego postępowania karnego na okres 1 (jednego) roku.

Niewątpliwie istotą warunkowego umorzenia postępowania, zgodnie z założeniami ustawodawcy, jest likwidowanie konfliktu wywołanego przestępstwem. Znajduje ono zastosowanie tam, gdzie nie ma potrzeby ze względu na cele kary, jej wymierzenia, a nawet kontynuowania postępowania karnego i doprowadzenia do wyroku skazującego. Podstawowym zatem celem wskazanej instytucji jest cel wychowawczy, którego spełnienie oceniane jest poprzez sprawdzenie funkcjonowania sprawcy w okresie próby. Jest to szansa dana sprawcy, by pomyślnym upływem okresu próby udowodnił, że zrozumiał naganność swego postępowania i tym samym dał gwarancję akceptowania

w przyszłości obowiązujących norm prawnych. Zastosowanie tego środka probacyjnego obwarowane jest jednak szeregiem warunków, które sprawiają, że nie może z niego skorzystać każdy sprawca przestępstwa.

Analiza okoliczności, które składają się na przewidziane w treści art. 66 § 1 k.k. przesłanki stosowania warunkowego umorzenia postępowania, w tym w szczególności analiza stopnia winy i społecznej szkodliwości czynu, postawy sprawcy, jego karalności, właściwości i warunków osobistych oraz dotychczasowego sposobu życia prowadzi do wniosku, iż należało podzielić stanowisko Sądu Rejonowego, że A. W. jest sprawcą, który może skorzystać z szansy, jaką niesie za sobą probacja.

Przede wszystkim podkreślić należy, że jakkolwiek rzeczywiście przedmiotem ochrony art. 229§1 k.k. jest istotne dobro prawne jakim jest prawidłowość sprawowania funkcji publicznych i to dobro naruszył A. W. popełniając zarzucony mu czyn, to sam ten argument podniesiony przez apelującego nie jest w stanie podważyć stanowiska Sądu Rejonowego, że w realiach przedmiotowej sprawy analiza stopnia winy tego oskarżonego i społecznej szkodliwości konkretnie popełnionego przez niego czynu należy ocenić w kategoriach nieznaczących.

Należy zdecydowanie wziąć pod uwagę okoliczności w jakich oskarżony zaproponował przyjęcie funkcjonariuszom korzyści majątkowej w kwocie 100 zł. za odstąpienie przez nich od czynności służbowej tj. sporządzenie wniosku do sądu o ukaranie w związku z odmową przyjęcia mandatu karnego kredytowanego, a zwłaszcza uprzednie poinformowanie przez funkcjonariuszy, że zostanie nałożony na niego mandat karny w tej samej kwocie tj. 100 złotych, który nie został przez niego przyjęty. Istotnym pozostaje również budzące zastrzeżenia stanowisko z jednego z funkcjonariuszy odnośnie braku, w tej sytuacji w trakcie całej trwającej kontroli, możliwości powrotu do postępowania mandatowego. Elementy podmiotowo – przedmiotowe zachowania oskarżonego w tej sytuacji doprowadziły Sąd Rejonowy do słusznego przekonania, że wprowadzie A. W. wypełnił znamiona przestępstwa z art. 229§1 k.k., ale jego czyn stanowił wypadek mniejszej wagi z art. 229§2 k.k. Te okoliczności zdecydowały również o zaistnieniu kwestionowanych przesłanek warunkujących zastosowanie omawianej probacji.

Jednocześnie, co również istotne, A. W. nie był osobą wcześniej karaną, nie przebywał w izbie wytrzeźwień, a jego tryb życia należy ocenić jako ustabilizowany.

Powyższe, w ocenie Sądu Okręgowego, świadczy o tym, iż Sąd Rejonowy słuszenie dał oskarżonemu szansę poprawy zachowania w warunkach warunkowego umorzenia postępowania. Jednocześnie prawidłowo wyznaczył również okres próby, który pozwoli zweryfikować prawdziwość i trwałość postawy oskarżonego sprawdzając również przestrzeganie przez niego norm prawnych, w tym w zakresie podnoszonym przez apelującego.

Niewątpliwie zasadnie również, w celu wzmocnienia funkcji wychowawczej i stabilizacji właściwej postawy oskarżonego wobec wartości i dóbr chronionych prawem, Sąd Rejonowy orzekł wobec A. W. świadczenie pieniężne na rzecz Funduszu pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

W tym zakresie Sąd wskazał jednak niewłaściwą podstawę prawną. Zgodnie bowiem z art. 67§3 k.k., a nie art. 67§1 k.k. umarzając warunkowo postępowanie karne Sąd może m.in. orzec świadczenie pieniężne.

Dlatego też, podziеляjąc apelację prokuratora w tym zakresie zaskarżony wyrok należało zmienić w ten sposób, że w punkcie II części dyspozytywnej wyroku przyjąć art. 67§3 k.k. za podstawę prawną rozstrzygnięcia o świadczeniu pieniężnym.

Nie stwierdzając innych uchybień, które mogły mieć wpływ na treść ocenianego wyroku, orzeczono jak w punkcie II. sentencji niniejszego wyroku.

Kierując się względami słuszności, w szczególności biorąc pod uwagę istotę zmian dokonanych w rozstrzygnięciu Sądu Rejonowego, na podstawie art. 624§1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. Sąd Okręgowy zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.